

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

© 2013 Miloš Latinović

© 2013 za ovo izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00689-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Miloš Latinović

STO DANA KIŠE

ROMAN

Beograd, 2013.

1

Kiša je počela u trenutku kada je stari autobus, nakon uznemirujućeg piska i iznenadnog trzaja, uz prilično naprezanje motora krenuo sa slabo osvetljenog stajališta u mestu čudnog imena – Melenci i uskim drumom, punim rupa, nastavio u mrak.

To je bilo uobičajeno usputno zaustavljanje. Kratki prekid mukotrpnog putovanja kroz Srbiju, koje je započelo rano po podne u momentu kada je izraubovani *elephant* napustio centar prestonice, a zatim se zaputio kroz prljava, neuređena i od sparine uspavana i neugledna predgrađa, ka smiraju dana koji ga je, u prostranim poljima Panonije, dočekaao lepljiv i zagušljiv od guste, dugotrajne jare. Napredujući sporo rđavim putem kroz pustu ravnicu, zaustavljao se često uz, za sluh i napete nerve, iritirajuću škripu kočnica i krkljanje razdrndanog dizel-motora. Nalik sipljivom starcu, umornom tokom uobičajene šetnje (koja je predstavljala izazov i iskušenje) zaustavljao bi se na improvizovanim parkinzima kraj uske ceste, odlažući svaku nadu putnika da će ova odiseja biti uspešno nastavljena. Svaki novi polazak sve više je praznio unutrašnjost *Setre*, ispunjenu mirisima nafte, prolivenog alkohola i ustajale sete, nagoveštavajući već na polovini puta da je krajnje određište cilj samo nekoliko namernika koji su autobusom krenuli.

Putovanje je, ipak, nastavljano, bez mnogo pompe, negodovanja i strepnje preostalih putnika.

Noć je već ukoračila, ali težina vazduha još je više gušila. „Pauza, deset minuta“, viknuo je kondukter, kojem su se fleke znoja ocrtavale pod pazuhom i na grudima, stvarajući neobičan dezen, inače, obične, jeftine svetloplave košulje. Podrignuo je glasno, izašao iz autobusa, a zatim ušao u kafanu, čiji je neobično visoki ulaz bio osvetljen golom sijalicom. Nekoliko putnika, kojima je ovo mesto očito bilo krajnja stanica, hitro poput senki nestalo je u tami. Iščezli su, skrivajući se od kiše, ispod niskih razgranatih višanja, hitajući u tišinu i sigurnost svojih seoskih kuća.

Bilo je to poslednje zaustavljanje pred konačno odredište, a tako je i izgledalo selo čije su se niske kuće, slepih prozora, naslućivale u tami.

„Poslednja stanica na svetu“, spustila je, uz težak uzdah, sebi pod noge Beatris, više razočarana nego uplašena mestom, u kojem se zatekla.

„Ovde se vreme zaustavilo kao u još zatrpanim arheološkim ostacima: mračna pozornica na kojoj su ljudi besneli, prolivali krv, doživljavali vizije i ekstaze. Pa ipak, njihovi izrazi lica ostali su nepromenjeni i daleki, poput prašnjavih skulptura“ – besedio je odnekud tiho Robert Kaplan, čiji je duh tumarao po balkanskom mraku zajedno sa svim njemu znanim *Duhovima Balkana*.

Beatris se okrenula prema dubini autobusa.

Na zadnjem sedištu stajao je njen ogromni crveni kofer i crni ranac, sa amblemom hokejaškog tima iz Vankuvera, a koji je pripadao mladiću, što je u Beogradu, iscrpljen jur-njavom i konačno oslobođen straha od kašnjenja, posle nje ušao u autobus. Još na polaznoj stanici kondukter je odneo njen prtljag na zadnje sedišta, jer vrata prostora za багаж, zbog „zaglavljene brave“, nije mogao da otvori. Kasnije su se uverili da je to vešt izgovor. Taj prostor bio je, u stvari, zauzet brojnim kutijama i paketima punim raznovrsne robe, koja je isporučivana ljudima na usputnim stacijama, prodavnicama

i kafanama, ali je i ostavljena, kao da je zaboravljena, na određenim mestima pored puta (vreća šećera na drvenoj klupi čija je jedna strana uglavljena u stablo starog duda, paket sapuna od kozjeg mleka na krovu razlupanog kioska, džak kvasca za pekara Rasima na raskršću kod Perleza), gde će je, posle izvesnog vremena, pokupiti onaj koji je, sam ili po nekom, poručio i pošteno platio.

I šta još?

Čovek u radničkom kombinezonu.

Mladić u teksas košulji kratkih rukava. Ophrvan snom.

Čovek u tamnom odelu, beloj košulji stegnutoj oko vrata crnom kravatom. Otporan na vrućinu.

Stara žena, glave povezane crnom maramom, nalik senci. Nalik smrti.

Šofer grbavac i gojazni niski konduker.

Svi oni krenuli su prema kraju sveta,

tamo negde, tamo daleko, ka gradu gde još uvek klija njen porodični koren, o kojem nije znala baš mnogo, tačnije ništa više od onog što je čula od malobrojnih rođaka rasutih po svetu, što nije karakteristika, njihove novije porodične istorije,

ili pročitala u knjigama,

a posebno u povremenim novinskim napisima, čiji je opis i stav imao boju novca njihovih vlasnika.

Ima na Balkanu jedna zemlja koja se graniči sama sa sobom. Gde žive najlepše žene a natalitet opada. Gde nezaposleni najviše rade, gde na najplodnijoj zemlji žive ljudi koji gladuju. Gde vozovi kasne po redu vožnje. Gde svi igraju fudbal, a pobeđuju u vaterpolu i odbojci. Gde se svi žure na posao a niko ne stiže na vreme. Gde je zdravstvo besplatno, a lečenje skupo. Gde je svetska kriza dobila državljanstvo. Gde su javne nabavke tajna, a državne tajne javne. Gde se ratovi nikada ne završavaju. Gde sudski postupci traju duže od života...

To je jednom pročitala u *Tajmsu*,
o zemlji svojih predaka, o svojoj zemlji tamo negde na
Balkanu...

Balkan,

sinonim za rasparčavanje i zlu kob, kao granica na kojoj
se besno sreću i diskretno razdvajaju zapadna i orijentalna
kultura i raskrsnica vera katoličanstva, pravoslavlja i islama
– i međa oko koje se svađaju, ratuju i krv prolivaju narodi:
Turci, Srbi, Grci, Bugari, Mađari, Albanci, a to sve gledaju,
ne manje uvučeni u konflikte i probleme, fanarioti, Cincari,
Vlasi, Bunjevci...

Beatris je znala da se ne može živeti na mostu, jer most
je samo deo puta, kao i raskrsnica, vetrovita i opasna, a ne
mesto za ljudsko prebivalište.

„Šta ih onda drži tu, na toj vetrometini? U tom vekovnom
mraku i stogodišnjoj kiši“, pitala se. Njen omiljeni Kaplan,
kao i Marija Todorova ostali su na sigurnoj udaljenosti pro-
fessorskih kabineta i daleko od Balkana.

Stari autobus neumoljivo je osvajao prostor, a ona je s
nevericom gledala napred, kroz zamazan vetrobran, iznena-
đena da talog mraka u koji ulaze postaje sve gušći i dublji,
tamniji, i da ga seče samo žuto svetlo farova. Ustanovila je
da se kroz bočne prozore ništa ne vidi, te joj se činilo kao
da se voze kroz mutnu vodu, kroz crno testo. Beatris je bila
iskusni putnik i znala je da kao što na zlokobnim okeanima
postoje mesta idilična i svetla, tako i na kopnu postoje delovi,
pustare, kotline, ravnice, koje su strašnije za čoveka nego
nepoznati pomorski putevi.

Uključila je mobilni i pogledala na displej. Digitalni sat
pokazivao je devet i petnaest, ali je primetila da je oznaka
koja registruje mrežni signal – prazna. Uostalom i kompas
na lađama u Bermudskom trouglu, tvrde oni koji su tuda
prolazili, polude, pa se vrte i zbunjuju, ali ljudi, ipak, tom
opasnom rutom iznova, puni straha, nastavljaju da putuju.

Jedna nevolja doživljena tokom putovanja se dugo pamti i prepričava, a hiljadu uspešnih plovidbi, stotine bezbednih prolaza kroz kanjon ili između ostrva gotovo se uopšte ne registruju, a u skladištu sećanja pohranjuju na teško dostupne police kao normalni, uobičajeni, srećni...

Tada je primetila kišu. Kao da je ona pozvala nežnim kucanjem na prozoru. Na umazanom licu stakla jasni su bili otisci njenog čela i brida dlana, koje je utisnula na tu glatku površinu pokušavajući da dokuči, nazre pravac, cilj kojem je ova čudna sprava vodi.

Autobus je išao sve sporije, a kiša je pojačavala ritam.

Unaokolo tako sablasna tama. Zlokobna. Kao crna magla. Gusta.

Nikakav znak života nije mogao da se nasluti u daljini. Svetlo ili vatre sen.

Patetična želja za povratkom – potraga za korenima porodice – hitro je nestajala u gorkom i lepljivom talogu nelagodnosti što se sakupljao u njenom srcu svakim pređenim kilometrom, nadolazio je kao nezaustavljiva plima, kao nivo u proleće neukrotive reke...

Kiša, jedini, monotoni zvuk.

Da li zbog toga nije ni primetila kada su ušli u grad? Zaspala je možda, mada se snu opirala, jer se plašila iznenađenog buđenja u nepoznatom, ali je umor od dugog putovanja bio uporan i nežno joj sklapao oči.

Kada su se zaustavili pored dugačke sive jednospratnice, koja bi (ako je suditi po iritirajućem neonskom osvetljenju i velikim betonskim žardinjerama, umesto cveća, napunjenih papirima i plastičnom ambalažom) mogla biti stanična postaja grada u koji je, pre dva dana, pošla da bi prodala kuću, porodice čiji je poslednji potomak bila – shvatila je da je to kraj mučnog putovanja u naslućenu neizvesnost. Poslednja je ustala iz neudobnog sedišta, tek onda kada se vozač podigao iz prostranog sica i pogledao prema kraju autobusa.

10

Krenula je, okrećući mu leđa, prema zadnjem izlazu, uzela kofer, težak i suviše elegantan za ovako putovanje i hitro izašla iz autobusa.

Pljusak se spustio na grad.

Kao prepotopski.

Bila je sama na peronu.

Niko je nije čekao...

2

– Klatno sata se zaustavilo baš kada je izbilo sedam, a trka, jakom jutarnjom svetlošću zaslepljenih kokošaka – koje je iznenadni nalet vetra oslobodio iz žičanog kaveza – po ciglenom doksatu, činila mi se kao bat tajne armije; i kasnije tog zlosrećnog septembarskog četvrtka svi zvuci bili su nekako pojačani, razdražujući i preteći, pa se i od zujanja pčela rasutih međ zlatnim ružama, tokom sijeste, nije moglo oka sklopiti. Tog popodneva u kojem su deca iznenada povraćala, žene bez najave padale u nesvest, a muškarci zauvek nestajali u tankim sivim senkama dudova, stigla je devojka crvene kose, lepog lica i čudnog govora čiji će dolazak promeniti sve u varoši, kao i ova kiša, krupna i vrela, čiji nas je referat ranije, nego što je to u leto uobičajeno, poterao na spavanje, što i nije nekakvo iznenađenje, osim što će – osećam po trncima u kostima i silini migrene – padati sto dana – rekla je Emanuela Kastaldo, a potom snažno dunula u sveću i prizvala užarenu boju mraka u svoju sobu, kao nekog tajnog ljubavnika.

3

Poštanske koverte koje su stizale do adrese u Londonu – tokom proteklih mesec dana koliko je prošlo od smrti oca do njenog dolaska – ležale su u neredu na crnoj ploči trpezarijskog stola.

Čuvala je pisma, kao nekada, dok je bila dete, šarene salвете, fine u kožu uvezane rokovnike, prazne školske sveske, ulaznice za pozorišne predstave i koncerte ili sada mape gradova u kojima je boravila, kroz koje je prolazila, zadržavala se kratko, bar jedno popodne ili tek onoliko vremena koliko je potrebno da se promeni prevozno sredstvo. Samo su, međutim, dva koverta u tom obilju ništavnih obaveštenja, pozivnica, računa i propagandnih poruka bila važna: belozeleni koverat u kojem je stigao telegram o iznenadnoj smrti njenog oca, i pismo prispelo nekoliko dana kasnije, napisano rukom tada već mrtvog Stefana Panajota Tiganića.

Njenog oca.

*Draga Beatris,
ne prebacuj sebi,
smrt nema običaj da se najavljuje i šalje poruke upozorenja,
neg dođe tako,
kao proleće – naglo, kao prijatelj il' kuršum ubice – iznenada,
kao osvežavajuća senka u teškoj vrelini dugog panonskog
letnjeg dana,*

obavi svoj samotnički posao i nestane u blatnom mraku i lekovitog tišini što se nagomila na rubu polja.

Zbog takve njene veštine, ni ti, draga moja devojčice, verovatno nisi uspela doći na ceremoniju „poslednje svečanosti“ – i to je opravdano, šta više tako sam nekako i – planirao.

Ono što želim da ti poručim, ovom epistolom, tužna je činjenica da iza mene ne ostaje mnogo. Dug život, al' slaba vajda. Uostalom, od kada smo se tvoja majka i ja razdvojili, i nisam drugo planirao, nego da živim dan po dan, da potpuno iskoristim niz koji je određen. Da ne sabiram i čuvam. Brojim. Što je vredelo to je netragom otišlo. Usled toga pripada vam (tebi i mojoj ženi – nadam se da je dobro?!) trećina našeg nekadašnjeg prostranog stana u kojem, sluteći dolazak fine gospođe, slušam razgovore duhova, sedim i pišem ovo pismo. Zatim, četrdeset dva hektara zemlje u pustari Jaroš, prema selu Valkanju, ali teško da bih to mesto mogao na mapi locirati, još teže sam u atarskom okeanu pronaći. Automobil marke „Simka“ malo vožen, u dobrom stanju i solidne kolekcionarske vrednosti, velosiped marke „Ford“ – delimično neispravan, a vredan kao srebrni turski mač, nekoliko kutija dobrih knjiga ili dve boce vina iz Bordoa, a tu je i škrinja puna raznih (meni važnih) dokumenata...

Nekretnine u gradu, već godinama, nemaju vrednost, pa ti očinski savetujem da ih prodaš, brzo i bez cenkanja. Uostalom za nekoliko gluvih soba i pustu zemlju, baš ništa te ne vezuje. Taj posao najbolje će obaviti, pa ga preporučujem kao konsultanta i poverljivog čoveka, moj prijatelj advokat Sebastijan Milenković Kolb. Automobil je već godinama u njegovoj garaži, tako da i za tu transakciju – prodaju oldtajmera, on može biti apsolutno pogodna osoba. Velosiped mu pokloni. Molim te. Godinama ga želi. To će mu biti, ako smem da predložim, nadoknada za trud. Gospodin Kolb je malo čudan čovek, ali je pošten i siguran sam da će ti pomoći. Knjige pokloni Arhivu, pod uslovom da žele da otvore fond pod mojim imenom. To će

biti kao spomenik, jedini trag mog postojanja u tom zakutku sveta. Što se tiče škrinje, to je, ako se mom istrošenom mozgu može verovati, jedina dragocenost, jer je vlasništvo našeg dalekog pretka Gorgija Diganitija, kojeg u istorijskim spisima, pa i nekim novinskim napisima, možeš pronaći i pod imenom Đorđe i prezimenima Tiganiti i Tiganić. U škrinji je velikim delom istorija naše porodice. Tu je, videćeš, dokument o dobijanju kombijature u mestu Valkanj, agreman o zastupanju grada u pregovorima sa caricom oko dozvola za magistrat, potvrde o mnogim novčanim uplatama i one koje se (tih je nešto više) odnose na njegova dugovanja, tu su i tapije za zemlju i nekoliko listova na kojima je naš po mnogo čemu čudni predak ispisivao sećanja na svoj ambiciozni dolazak i neočekivano nesrećni boravak ovde...

*To čuvaj,
ili prodaj.*

Objavi ako imaš gde – kao feljton u novinama ili možda u nekoj knjizi.

Prenosi, ako budeš jednog dana imala kome...

Znam da imaš dovoljno naše tiganićke pameti i da ćeš o tome sama moći da odlučiš, te imam veliko poverenje u tebe, sine.

Sve u svemu, dok ove redove budeš čitala, ja ću biti mrtav, jer je takav dogovor između konsiljerea, mister Sebastijana Kolba (koji će ti sedmog dana od upokojenja poslati ovo pismo) i mene.

Uvek sam te voleo, Bea, bez obzira na činjenicu da smo kroz ovaj život prošli kao potpuni stranci, koji se, voljom sudbine, s vremena na vreme susreću u gužvi na ulici, u nekoj samotnoj železničkoj stanici ili kafeu. Naše sudbinske slučajnosti bila su sećanja na krštenjem dobijena imena, datume rođenja, plač, prve izgovorene reči, stope u snegu, zvezdane noći, iznenadna buđenja iz zloslutnih snova, čestitke za Božić i rođendane. Novu godinu. Takav smo život izabrali, ali ljubav

ne mora biti jedino na toj liniji prisustva. Ljubav je iskrenost pripadanja i plovidba kroz meandre čežnje za voljenim.

Zbogom

Tvoj otac Stefan

Pročitala je to pismo ko zna koji put, pogledala uski lik svog oca otisnut na izlomljenoj crno-beloj fotografiji, jednoj koju je imala, zamislila taj daleki, mali grad u koji treba da ode, osetila u dnu stomaka talog mučnine, a u udovima grč što prouzrokuje neprijatnost dugog putovanja, u grlu i grudima grudve lažne ljubaznosti koja je nužna prilikom susreta sa nepoznatim ljudima, prebrojala pare u novčaniku, dva puta je obuvala čizme i tri puta oblačila tanak bež mantil, a onda konačno uzela iz ormara veliki crveni kofer u koji je nekoliko dana ranije spakovala hrpu stvari i, konačno, izašla iz stana.

– Airport Hitrou – rekla je vozaču taksija i naslonila glavu na usko uzglavlje sedišta.

Napolju je počela kiša.

4

Blato i govna. Govna. Smrdljiva konjska balega. Mrka nepravilna grudva. Oh, gospode... Eto, jebem ti svet, gde sam posle svega učinjenog dospeo. Niko da te pozdravi. Gadovi. Schuft elender*. Vratove u krznene okovratnike uvukli, medvedi, telad neuka, kao da odvratna, skoro nevidljiva, kiša peče il' pogani glavu. Nikoga da ti pomogne s koferima. O, porka mizerija. Da ti reč dobrodošlice pokloni. Bože gospode, gde me tvoja nedokučiva volja, kao багаž nevažni, dopremi...

„Kako se zove ovaj grad?“, upitah kočijaša.

„Ikindija“, izgovori mrzovoljan. Potegne iz prljave kožne mešine i počne da se, predeći odvratno i životinjski stenjući, penje do svog mesta na vrhu diližanse. Potom potera konje, nekim neartikulisanim uzvikom. Konji se propeše i njišteći pojure napred. Bacajući blato i gazeći zalutalu kokoš, povukoše crna kola sredinom sokaka, a ta će krletka u kojoj je još uvek čamio bljutavi vonj stare Evrope uskoro nestati iza kišne zavese, u magli, u kalu habzburške nedodžije...

Pošao sam opipavajući kesu u kojoj su ćutali dukati.

Ime mi je tog jutra bilo Georg Diganiti. Sin sam Panajota, vicekonzula Republike Venecije u Turskoj, ali taj rodoslov ovde ne pomaže.

* Nem.: Hulje obične.

Pre četiri dana, a možda je taj niz bio i duži, krenuo sam iz grada Trsta, velikog mercata podno San Đusta. Put me je vodio prema daljini istočnih provincija, koje je sirotinjom, kurvama, prevarantima i secikesama iz Alzasa i Lorene naseljavao mudri, stari Habzburg.

„Misija moja, preuzvišenosti Vaša, završena je i vreme dođe da se, je l' tako, naplati pošteno obavljeni posao“, rekoh njegovom predstavniku koji beše zadužen za evidenciju i raspored naseljivanja ljudi u ovoj zabiti.

On mi ćutke kožnu kesu s novcem stavi na, krasnopisom ispisanu, tapiju za kombijaturu u nekom mestu na obodu carstva. Odatle se, iz mraka i črnog kala, kreće, verovao sam – o naivni stupido – u bogatstvo i do oblaka večne slave.

Iz blata i govana ovih, šta je čoveku činiti nego stremiti spram nepojmljive slave i nedohvatnih visina?!

Kako? Teško. Al' druge nema, jer kal žitki dušu ne pušta, a govna rasteruju i ljude i ptice.

„Sad sam tu“, rekoh i napustih kancelariju bez reči.

Gusto i duboko blato izuvalo mi je čizme, poganilo krajeve skupog kaputa, gušilo me teškim, gadnim mirisom. Hodao sam dalje, držeći se oholo kao da me to ne uzbuđuje i da zbog toga ne marim uopšte...

„Kako se ono zove ovo mesto? Ej, ti...“, viknuo sam za nekim deranom u svečanom ancugu, al' taj se ugursuz ni okrenuo nije.

„Da l' me razume uobraženo kjuse?“, pitao sam se glasno.

„Kako je ime ovoj tužnoj zabiti?“, mučilo me je onako kako ume duga žeđ. Ikindija kô Indija. To je – prokleti Racszag kojim vladaju „capetanei Rascionarum“. Samo ta vučja sorta, taj soldat-ski narod može izdržati u ovom predvorju pakla.

Ubiše me njihovi pogledi.

I kiša. Sitna, ledena, koja se lepi za lice i drobi kosti.

5

Probudila su je glasna crkvena zvona, koja su trijumfalno najavljivala dvanaesti sat još jednog dana.

Kiša je navlačila sivu zavesu na prozore.

Grad je nestajao u sfumatu katastrofe.

Na stolu neotvorene novine i sveže toplo pecivo.

Subota.

Trinaesti septembar.

6

„Kako ste putovali, gospođice Beatris?“

Krupan čovek u besprekornom sivom odelu, obrijane glave i neprirodno belog, glatkog lica, stajao je pred njom. Nalik balonu punom helijuma. Njegov glas kao da je dolazio iz dobro skrivenog zvučnika, a ne iz grla. Usne modre, debele, vlažne – neme. Oči sitne, hitre, titrave kao mehurić ulja na vodi sputanoj u okovu čaše.

„Kako sam putovala?“, ponovila je pitanje.

Od kada je došla nije više o mukotrpnom putešestviju razmišljala. Bila je previše umorna. Jednako tako zbunjena. Ljuta. Iznenađena, pre svega, svojom odlukom da pođe ka *Vučeniji*. A onda? Putovati kroz Srbiju, to je oduvek bila avantura. Pronalazila je to u knjigama Agate Kristi, Rebeke Vest, Lorenza Darela, Erika Amblera.

„*Balkan teško da je prikladan da žena po njemu putuje*“, šapnuo je književnik Cecil Roberts.

Ona više nije rekla ništa, samo je pružila ruku, čoveku koji ju je dočekao na tremu lepe secesijske palate.

„Drago mi je da ste dobro.“

„Hvala...“

„Stojim vam na raspolaganju, gospođice Beatris“, rekao je, i kao za sebe nastavio. „Mislio sam, izvinite, da ste mladi?“

„O, vidim da niste škrti na komplimentima, gospodine Kolbe“, odvrtila je Beatris ironično.

„Prođe puno godina, a da mi toga nismo svesni, pa tako decu naših rođaka, poznanika i komšija pamtimo iz vremena kada su bila mala, bezbrižna i bezazlena; kako odrastaju, nestaju iz našeg vidokruga. Povremeno čitamo o njihovim uspesima i padovima, dobijemo poneku informaciju, čujemo neku lepu ili lošu vest, ali ih i dalje zamišljamo kao lepo odevene starmale devojčice i musave dečake, pa kada se iznenada pojave, izmenjenih lica, drugačijih frizura, boje glasa, iznenade nas. Kao, eto, vi Beatris, sada mene.“

„Da, tako piše i u pismu mog oca, vašeg prijatelja Stefana Tiganića, koji me je posavetovao da se kada dođem u grad, obratim vama...“

Advokat Sebastijan Milenković Kolb načinio je nervozni pokret rukom i mesnate usne napućio kao da želi nešto da kaže, da oštro prokomentariše ovu tvrdnju, koja mu se očito nije dopadala, ali je ipak oćutao, odlučivši da ovaj put propusti voz polemike sa devojkom koja o njemu, njegovom pozivu, gradu u koji je došla, kao ni o svom ocu, na čije se pismo pozvala, nije znala ništa.

Između njih se stvori tanki zid od nekoliko trenutaka tišine, koju je jedino remetilo dobovanje snažne kiše o krovove i prozorska stakla.

Kroz otvorena dvokrilna vrata terase video se uredno poškošen travnjak, kojem je vlaga dodala još intenzivniju boju, kao i krošnjama starih kestenova i niskih krivih vrba.

„Nešto sam pogrešno rekla?“

„U neku ruku – da!“

„Izvinjavam se, gospodine Kolbe!“

„Ovako, dakle... Da, da ali hajde da razjasnimo nešto odmah na početku. Vidite. Beatris, je l' tako? Teško mogu prihvatiti priču o prijateljstvu, ali vašeg sam oca, gospođice, ako je to uopšte, u slučaju koji otvaramo, važno, izuzetno, kao i većina varošana, poštovao.“

„Razumem.“